

SELETUSKIRI

maaeluministri määruse „Põllumajandusministri 14. jaanuari 2013. a määruse nr 3 „Loomkatseprojekti loakomisjoni moodustamise kord ja töökord, loomkatseprojekti loataotluse ja loomkatse protokollid vormid” muutmise” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Maaeluministri määruse „Põllumajandusministri 14. jaanuari 2013. a määruse nr 3 „Loomkatseprojekti loakomisjoni moodustamise kord ja töökord, loomkatseprojekti loataotluse ja loomkatse protokollid vormid” muutmise” eelnõu on koostatud loomakaitse § 44 lõike 3, § 45 lõike 3 ja § 47 lõike 3 alusel. Eelnõu väljatöötamine on tingitud Euroopa Komisjoni (edaspidi *komisjon*) algatatud rikkumismenetlusest nr 2018/2122 Eesti õigusesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/63/EL teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta (ELT L 276, 20.10.2010, lk 33–79) (edaspidi *direktiiv*) ebapiisava ülevõtmise tõttu.

Eelnõu ja seletuskirja valmistas ette Maaeluministeeriumi toiduohutuse osakonna loomatervise ja -heaolu büroo peaspetsialist Kadri Kabel (625 6546; kadri.kabel@agri.ee), eelnõu juriidilise ekspertiisi tegi õigusosakonna nõunik Katrin Tuula (625 6280; katrin.tuula@agri.ee). Keeleliselt toimetab eelnõu ja seletuskirja õigusosakonna peaspetsialist Leeni Kohal (tel 625 6165; leeni.kohal@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb seitsmest punktist.

Eelnõu punkti 1 kohaselt täiendatakse määruse § 2 lõike 3 punkti 7 sõnastust, et täpsustada loakomisjoni koosseisu kuuluvate liikmete pädevusvaldkondi. Kehtiva määruse § 2 lõike 3 punktis 7 on nimetatud loakomisjoni koosseisu kuuluva isiku pädevusvaldkondadeks katseloomade paljundamine ja kasvatamine. Määruse muudatusega lisatakse üheks pädevusvaldkonnaks ka katseloomade hooldamine. Muudatus on täpsustav, et viia määrus paremini kooskõlla direktiivis sätestatuga. Uus sõnastus on kooskõlas direktiivi artikli 38 lõike 3 punktiga d.

Eelnõu punkti 2 kohaselt täiendatakse määruse § 2 lõike 3 punkti 14 sõnastust, et täpsustada loakomisjoni koosseisu kuuluvate liikmete pädevusvaldkondi. Määruse § 2 lõike 3 punkti 14 kohaselt on loakomisjoni liikme pädevusvaldkonnaks määratud loomkatsete alternatiivmeetodid. Määruse muudatusega lisatakse sellele pädevus loomkatsete asendamise, vähendamise ja täiustamise alal. Muudatus on täpsustav, et viia määrus paremini kooskõlla direktiivi artikli 38 lõike 3 punktis a sätestatuga.

Eelnõu punkti 3 kohaselt parandatakse määruse § 3 lõike 1 sõnastuses ilmne ebatäpsus ehk trükiviga. Sõna „vastutuav” asendatakse sõnaga „vastutav”.

Eelnõu punkti 4 kohaselt täiendatakse määruse § 4 pealkirja, et see hõlmaks kokkuvõtlikult kogu paragrahvi sisu. Kuna nimetatud paragrahvi lisatakse sätteid loakomisjoni tööse eksperdi kaasamise kohta, siis on asjakohane täpsustada ka paragrahvi pealkirja sõnastust.

Eelnõu punkti 5 kohaselt täiendatakse määruse § 4 lõike 2 punkti 5 sõnastust. Kehtivas määruses on sätestatud, et vajadusel kutsub loakomisjoni esimees istungile eksperdi, kes ei kuulu loakomisjoni koosseisu. Komisjoni märkusest (ametliku kirja märkus nr 23) lähtuvalt ei

ole see piisav direktiivi ülevõtmiseks. Komisjon põhjendab, et ülevõtmine ei ole korrektne, sest määruses ei ole sõnaselgelt nõutav nende konkreetsete teadusvaldkondade eksperdi olemasolu, kus loomi kasutatakse, ning nende ekspertide kogemus liikidega, mida kavatsetakse kasutada. Samuti ei ole komisjoni hinnangul ülevõtmine korrektne, sest määrusega ei nõuta looduses vabalt elavate loomade veterinaariaeksperti kaasamist, kui see on asjakohane. Eelnõuga lisatakse määruse § 4 lõike 2 punkti 5 täiendus, mille kohaselt kaasab loakomisjoni esimees vajaduse korral loakomisjoni töösse loakomisjoni liikmete ja nende asendusliikmete pädevusest välja jäävate ja eriteadmisi nõudvate teadusvaldkondade, loomkatses kasutada kavatsetavate loomaliikide ja looduses vabalt elavate loomade veterinaariaeksperte, kes ei kuulu loakomisjoni koosseisu. Muudatus on täpsustav, et viia määrus paremini kooskõlla direktiivi artikli 38 lõike 3 punktides a, c ja d sätestatud nõuetega.

Eelnõu punkti 6 kohaselt täiendatakse § 4 lõikega 3, milles sätestatakse täpsustavalt loakomisjoni töökord juhul, kui loakomisjoni töösse on kaasatud ekspert. Sellisel juhul edastab loakomisjon loomkatseprojekti loataotluse koos selles märgitud andmeid tõendavate dokumentidega arvamuse andmiseks eksperdile ning määrab arvamuse andmise tähtaja. Ekspert esitab oma arvamuse kirjalikult. Komisjon arvestab loomkatseprojekti loa andmise või loa andmisest keeldumise otsustamisel eksperdi arvamust.

Ekspert on eriteadmistega isik, kelle eriteadmistel põhinev arvamus aitab välja selgitada loomkatseprojekti hindamisel ja loa andmise otsustamisel tähtsust omavaid asjaolusid. Ekspert kaasatakse loakomisjoni töösse tema nõusolekul. Olemuselt on eksperdiarvamuse küsimine menetlustoiming. Eksperti kasutamist haldusmenetluses reguleerib haldusmenetluse seaduse § 39. Eksperti kasutamisel tuleb arvestada eksperdi eriteadmiste ulatust ning eksperdi erapooletust mõjutavaid asjaolusid. Silmas tuleb pidada, et ekspert ei saa teha loakomisjoni eest lõplikku kaalutusotsust, vaid üksnes aitab tuvastada asjaolusid. Vastutus loakomisjoni otsuse õiguspärasuse eest lasub tervikuna loakomisjonil.

Eelnõu punkti 7 kohaselt kehtestatakse määruse lisa 1 esitatud loomkatseprojekti loataotluse (edaspidi *taotlus*) vorm uues sõnastuses. Komisjoni märkuse (ametliku kirja märkus nr 32) kohaselt ei ole direktiivi VI lisa korrektset üle võetud. Eelnõuga täiendatakse määruse lisa 1 komisjoni märkustega arvestamiseks. Eelnõus sätestatud muudatusega lisandub taotlejale kohustus:

- 1) lisada loataotlusesse ülevaade loomkatses kasutatavate loomade pidamise, kasvatamise ja hooldamise tingimuste ning elukeskkonna mitmekesistamise meetodite kohta;
- 2) tõendada, et kavandatav loomkatseprojekt ei hõlma varem tehtud loomkatsete põhjendamatu kordamist;
- 3) anda teavet kasutatavate loomade elujärgude kohta;
- 4) esitada katse- või vaatlusstrateegia ja statistiline kava katseloomade arvu, valu, kannatuste ja stressi ning asjakohasel juhul keskkonnamõju miinimumini viimiseks.

Taotluse vormis muudetakse loomkatseprojekti eeldatava kestuse kohta teabe esitamise lahtrit selliselt, et loomkatseprojekti kavandatava alguse ja lõpu kuupäeva asemel tuleb märkida loomkatseprojekti eeldatav kestus kuudes. Maksimaalne kestus on endiselt viis aastat ehk 60 kuud alates loa saamisest (kooskõlas loomakaitseaduse § 48 lõikega 1). Juhul, kui taotlejale on oluline loomkatseprojekt läbi viia konkreetsel ajavahemikul, on tal siiski võimalik esitada loomkatseprojekti läbiviimiseks vajalikud alguse ja lõpu kuupäevad. Muudatus on oluline, sest taotlejate märgitud loomkatseprojekti läbiviimise alguskuupäeva on tihti vaja muuta taotluse menetlemisele kuluva aja tõttu. Muudatus vähendab nii loakomisjoni tööd kui ka loataotluses kõrvaldamist vajavate puuduste hulka loataotluse menetlemise käigus.

Puudu olevate või mitte üheselt mõistetavate andmete hulga vähendamiseks taotlustes on mitmetes taotluse vormi punktides küsimused lahku löödud ning loodud eraldi lahtrid nendele küsimustele vastuste andmiseks. Näiteks kehtiva taotluse vormi punktis 15 oli vaja kasutatava loomaliigi andmete juures vastata neljale küsimusele ning kuna need küsimused ei olnud üksteisest eraldatud, vaid olid pika tekstina, siis taotlejatel jäi tihtipeale mõnele küsimusele vastamata, mis suurendas puuduste arvu taotluses ning pikendas taotluse menetlemisele kuluvat aega, sest taotlejale tuli anda tähtaeg puuduste kõrvaldamiseks ning taotlusi oli korduvalt vaja läbi vaadata tüüpvigade esinemise tõttu. Sama probleem oli ka taotluse punktis 16, kus oli tekstis neli küsimust kasutatavate katseloomade arvu kohta. Muudatuste kohaselt esitatakse ka need küsimused taotluse vormis eraldi ning iga vastuse jaoks on samuti olemas eraldi lahtrid. Sarnast küsimuste eraldamist rakendatakse väiksema detailsusega ka kehtiva taotluse vormi punkti 10 (loomkatseprojekti käik) puhul. Samuti lisatakse lahter põhjenduste jaoks, mis tuleb esitada loomkatseprojekti loa taotlemisel, millele kehtivas taotluse vormis sobivat kohta ei olnud.

Lisaks sellele tõstetakse taotluse vormis sama punkti alla kokku küsimused, mis on omavahel otseselt seotud, kuid mis asusid kehtivas taotluse vormis erinevate punktide all. Selline muudatus aitab efektiivsemalt anda ülevaate konkreetsete katseloomade kasutamisest ja sellega seonduvast lisateabest. Näiteks geneetiliselt muundatud loomade kasutamise ja tootmise andmeid pidi märkima taotluse punktidesse 13 ja 17, kuid muudatuste järgselt märgitakse need andmed sama punkti alla. Seega, teave loomkatseprojekti kohta on ühtsem ja lihtsamini taotlusest leitav.

Eraldi on täiendatud taotluse vormi punktis 6 küsimustega asendamise, vähendamise ja täiustamise rakendamise kohta. Osad neist küsimustest olid kehtivas taotluse vormis erinevate punktide all välja toodud, kuid nüüd tõstetakse need kõik sama teemapealkirja alla kokku. Kuna asendamise, vähendamise ja täiustamise põhimõtted on oma laadilt aluspõhimõtted loomkatseprojektide läbiviimisel, lisatakse taotluse vormi punkti 6 alla küsimusi, mis aitavad loakomisjonil saada põhjalikuma ülevaate asendamise, vähendamise ja täiustamise nõude järgimisest konkreetse loomkatseprojekti kavandamisel ja läbiviimisel.

Muudetakse ka vormistust taotluse täitmise lihtsustamiseks. Selleks kasutatakse lisaks üldisele vormi muutmisele ka vastuste andmiseks rippmenüüsid ja variantide tähistamist linnukestega. Samuti tõstetakse loomkatseprojekti mittetehnilise kokkuvõtte tabel taotluse lõppu, et loomakaitseaduse § 48 lõike 1¹ kohaselt Maaeluministeeriumi veebilehel avaldamisele kuuluva kokkuvõtte projekti kohta saaks teha pärast kogu ülejäänud loomkatseprojekti jaoks vajaliku teabe taotlusesse kirjapanekut.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2010/63/EL teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta (ELT L 276, 20.10.2010, lk 33–79).

4. Määruse mõjud

Määruse rakendamisega kaasneb väheoluline mõju majandusele. Määrus mõjutab eelkõige üheksat, eeskätt ülikoolide juures tegutsevat ettevõtjat, kes tegutsevad katseloomade kasutamise alal. Määrus mõjutab ka loomkatseprojekti läbiviijaid, kes on samuti eelkõige ülikoolidega seotud isikud. Edaspidi peab loomkatseprojekti läbiviimiseks esitatavas loataotluses esitama mõnevõrra rohkem teavet kui kehtiva määruse kohaselt. Muudatused on siiski väikesed. Ebasoovitavate mõjude kaasnemise risk puudub.

Määruse rakendamisega kaasneb väheoluline mõju riigiasutuste korraldusele. Määrus mõjutab maaeluministri moodustatud 17-liikmelise loomkatseprojekti loakomisjoni tööd. Määruse kehtestamine aitab tagada, et loomkatseprojektide taotlusi hindavad kõigi vajalike valdkondade eksperdid piisava üksikasjalikkusega ning luba antakse vaid põhjendatud ja seadustega kooskõlas olevate projektide elluviimiseks. Määruse lisa muutmine aitab vähendada puudusi esitatud taotlustes, mis omakorda vähendab loakomisjoni liikmete töömahtu. Ebasoovitavate mõjude kaasnemise risk puudub.

Kuna määruse rakendamisega eeldatavasti ei kaasne olulisi mõjusid, ei ole vajadust koostada Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2011. a määruse nr 180 „Hea õigusloome ja normitehnika eeskiri” § 65 lõike 2 kohast mõjude analüüsi aruannet.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne lisakulutusi riigieelarvest, samuti ei kaasne määruse rakendamisega tulusid.

Loakomisjoni töösse kaasatud eksperdil on õigus saada oma ülesannete täitmise eest tasu. Loakomisjoni taotlusel loakomisjoni töösse kaasatud eksperdi tasu makstakse Maaeluministeeriumi eelarves loakomisjoni tegevuse rahastamiseks planeeritud vahenditest. Eksperdile raha väljamaksmise kord on sätestatud Vabariigi Valitsuse 27. novembri 2001. a määruses nr 362 „Tunnistajale või eksperdile raha väljamaksmise kord ja väljaspool oma elukohta haldusmenetluses osalevale eksperdile või tunnistajale makstava sõidu-, korteri- ja päevaraha suurus”.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Määruse eelnõu esitati õigusaktide eelnõude infosüsteemis (EIS) kooskõlastamiseks Keskkonnaministeeriumile ning Haridus- ja Teadusministeeriumile. Haridus- ja Teadusministeerium kooskõlastas eelnõu märkusteta. Keskkonnaministeerium kooskõlastas eelnõu märkustega.

Eelnõu saadeti arvamuse avaldamiseks Veterinaar- ja Toiduametile, Tartu Ülikoolile, Eesti Maaülikoolile, Tallinna Tehnikaülikoolile, Tallinna Ülikoolile, MTÜ-le Eesti Loomakaitse Selts, MTÜ-le Eestimaa Loomakaitse Liit, MTÜ-le Loomus ning loomkatseprojekti loakomisjoni liikmetele. Veterinaar- ja Toiduamet ning nimetatud huvigrupid ettepanekuid ei esitanud.

Eelnõu kohta esitatud märkuste ja ettepanekutega arvestamise või mitteametamise kohta on antud selgitused seletuskirjale lisatud tabelis.

(allkirjastatud digitaalselt)
Illar Lemetti
Kantsler

Eelnõu kooskõlastamise käigus esitatud märkuste ja ettepanekutega arvestamise tabel maaeluministri määruse „Põllumajandusministri 14. jaanuari 2013. a määruse nr 3 „Loomkatseprojekti loakomisjoni moodustamise kord ja töökord, loomkatseprojekti loataotluse ja loomkatse protokollid vormid” muutmise” eelnõu seletuskirja juurde

Märkused, ettepanekud	Märkuste ja ettepanekutega arvestamine/mittearvestamine
Keskkonnaministeerium	
<p>1. Määruse eelnõu punktis 5 kasutatakse mõistet „metsloom“, loomakatseprojekti loataotluse vormis kasutatakse mõistet „looduses vabalt elavad loomad“. Palume kasutada läbivalt sama terminit.</p>	<p>Märkusega on arvestatud. Eelnõu punkti 5 on täiendatud ning terminid on ühtlustatud loomakaitseseaduses kasutatavate terminitega. Termin „metsloom” on asendatud terminiga „looduses vabalt elav loom”.</p>
<p>2. Loomakatseprojekti loataotluses on võrreldes kehtiva versiooniga tehtud mitmeid muudatusi. Leiame, et hetkel ei ole seletuskiri piisav põhjendamaks kõiki tehtud muudatusi.</p>	<p>Märkusega on arvestatud. Loomakatseprojekti loataotluse vormis tehtud mitmeid muudatusi on seletuskirjas paremini põhjendatud. Seletuskirjas on eelnõu punkti 7 kohta esitatud põhjendusi täiendatud järgnevalt:</p> <p>Taotluse vormis muudetakse loomakatseprojekti eeldatava kestuse kohta teabe esitamise lahtrit selliselt, et loomakatseprojekti kavandatava alguse ja lõpu kuupäeva asemel tuleb märkida loomakatseprojekti eeldatav kestus kuudes. Maksimaalne kestus on endiselt viis aastat ehk 60 kuud alates loa saamisest (kooskõlas loomakaitseseaduse § 48 lõikega 1). Juhul, kui taotlejale on oluline loomakatseprojekt läbi viia konkreetsel ajavahemikul, on tal siiski võimalik esitada loomakatseprojekti läbiviimiseks vajalikud alguse ja lõpu kuupäevad. Muudatus on oluline, sest taotlejate märgitud loomakatseprojekti läbiviimise alguskuupäeva on tihti vaja muuta taotluse menetlemisele kuluva aja tõttu. Muudatus vähendab nii loakomisjoni tööd kui ka loataotluses kõrvaldamist vajavate puuduste hulka loataotluse menetlemise käigus.</p> <p>Puudu olevate või mitte üheselt mõistetavate andmete hulga vähendamiseks taotlustes on mitmetes taotluse vormi punktides küsimused lahku löödud ning loodud eraldi lahtrid nendele küsimustele vastuste andmiseks.</p>

Näiteks kehtiva taotluse vormi punktis 15 oli vaja kasutatava loomaliigi andmete juures vastata neljale küsimusele ning kuna need küsimused ei olnud üksteisest eraldatud, vaid olid pika tekstina, siis taotlejatel jäi tihtipeale mõnele küsimusele vastamata, mis suurendas puuduste arvu taotluses ning pikendas taotluse menetlemisele kuluvat aega, sest taotlejale tuli anda tähtaeg puuduste kõrvaldamiseks ning taotlusi oli korduvalt vaja läbi vaadata tüüpvigade esinemise tõttu. Sama probleem oli ka taotluse punktis 16, kus oli tekstis neli küsimust kasutatavate katseloomade arvu kohta. Muudatuste kohaselt esitatakse ka need küsimused taotluse vormis eraldi ning iga vastuse jaoks on samuti olemas eraldi lahtrid. Sarnast küsimuste eraldamist rakendatakse väiksema detailsusega ka kehtiva taotluse vormi punkti 10 (loomkatseprojekti käik) puhul. Samuti lisatakse lahter põhjenduste jaoks, mis tuleb esitada loomkatseprojekti loa taotlemisel, millele kehtivas taotluse vormis sobivat kohta ei olnud.

Lisaks sellele tõstetakse taotluse vormis sama punkti alla kokku küsimused, mis on omavahel otseselt seotud, kuid mis asusid kehtivas taotluse vormis erinevate punktide all. Selline muudatus aitab efektiivsemalt anda ülevaate konkreetsete katseloomade kasutamisest ja sellega seonduvast lisateabest. Näiteks geneetiliselt muundatud loomade kasutamise ja tootmise andmeid pidi märkima taotluse punktidesse 13 ja 17, kuid muudatuste järgselt märgitakse need andmed sama punkti alla. Seega, teave loomkatseprojekti kohta on ühtsem ja lihtsamini taotlusest leitav.

Eraldi on täiendatud taotluse vormi punktis 6 küsimustega asendamise, vähendamise ja täiustamise rakendamise kohta. Osad neist küsimustest olid kehtivas taotluse vormis erinevate punktide all välja toodud, kuid nüüd tõstetakse need kõik sama teemapealkirja alla kokku. Kuna asendamise, vähendamise ja täiustamise põhimõtted on oma laadilt aluspõhimõtted loomkatseprojektide läbiviimisel, lisatakse taotluse vormi punkti 6 alla küsimusi, mis aitavad loakomisjonil saada põhjalikuma ülevaate asendamise,

	<p>vähendamise ja täiustamise nõude järgimisest konkreetse loomkatseprojekti kavandamisel ja läbiviimisel.</p> <p>Muudetakse ka vormistust taotluse täitmise lihtsustamiseks. Selleks kasutatakse lisaks üldisele vormi muutmisele ka vastuste andmiseks rippmenüüsid ja variantide tähistamist linnukestega. Samuti tõstetakse loomkatseprojekti mittetehnilise kokkuvõtte tabel taotluse lõppu, et loomakaitseaduse § 48 lõike 1¹ kohaselt Maaeluministeriumi veebilehel avaldamisele kuuluva kokkuvõtte projekti kohta saaks teha pärast kogu ülejäänud loomkatseprojekti jaoks vajaliku teabe taotlusesse kirjapanekut.</p>
<p>3. Loomakatseprojekti loataotluses kasutatakse mõistet „ohustatud liiki kuuluvad loomad“. Loomakaitseaduse § 37 lõige 1 kohaselt on loomkatses keelatud kasutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/63/EL teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta artikli 7 lõikes 1 nimetatud looma. Nimetatud artikkel viitab omakorda määruse 338/97/EÜ looduslike looma- ja taimeliikide kaitse kohta nendega kauplemise reguleerimise teel lisale A. Palume lisada loomkatseprojekti loataotlusele viide määruse 338/97/EÜ lisale A esimesel ohustatud loomade mainimisel, et oleks selge, keda käsitletakse ohustatud loomadena. Viidet peame vajalikuks, kuna looduskaitse peetakse ohustatud loomade all silmas üldiselt väljasuremisohus loomi, mille väljasuremisohu on hinnatud punase nimestiku koostamise käigus, mitte vaid kaubanduse poolt ohustatud loomi.</p>	<p>Märkusega on arvestatud.</p> <p>Loomkatseprojekti loataotluse vormi on lisatud termini „ohustatud liiki kuuluv loom“ juurde selgitav märkus, et taotlejale oleks selge, keda käsitatakse ohustatud liiki kuuluva loomana. Selgitava märkuse kohaselt käsitatakse ohustatud liiki kuuluva loomana Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/63/EL teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta (ELT L 276, 20.10.2010, lk 33–79) artikli 7 lõikes 1 nimetatud looma. Sama viide on sätestatud loomakaitseaduse § 37 lõikes 1.</p> <p>Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/63/EL teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta (ELT L 276, 20.10.2010, lk 33–79) artikli 7 lõikes 1 on määratletud ohustatud liiki kuuluva looma tähendus viite kaudu nõukogu määrusele (EÜ) nr 338/97. Määratlusest tuleneb, et direktiivi 2010/63/EL tähenduses mõistetakse ohustatud liiki loomana nõukogu määruse (EÜ) nr 338/97 A lisas loetletud ohustatud liikide isendeid, kes ei kuulu nimetatud määruse artikli 7 lõike 1 kohaldamisalasse (s.t kes ei ole vangistuses sündinud ja kasvatatud või kunstlikult paljundatud isendid).</p>

<p>4. Eelnõu kohases loomakatseprojekti loataotluses (punkt 2.5) on nõutud taotlusele lisada varem saadud lubade koopiad. Seletuskirjas ei ole muudatuse vajalikkust selgitatud. Kuna Maaeluministeriumis säilitatakse Eestis välja antud kehtivad load, siis teeme ettepaneku, et lisatakse sellised loakoopiad, mis on välja antud teistes riikides.</p>	<p>Märkusega on arvestatud. Eelnõu on märkuse kohaselt parandatud. Nõustume, et taotlejal ei ole vaja esitada varem saadud loomakatseprojekti lubade koopiaid. Koopia esitamine on vajalik üksnes välisriigis antud loa puhul.</p>
<p>5. Loomakatseprojekti loataotluse punktis 4.5 teksti „Looduses vabalt elavad loomad“ taga on sulgudes märgitud „vajalik Keskkonnaameti luba“. Kehtivas määruses selline nõue puudub. Nimetatud täienduse vajalikkuse kohta seletuskirjas selgitusi ei ole. Juhime tähelepanu, et esineb ka selliseid loomkatseid looduses vabalt elavate loomadega, mille korral Keskkonnaameti luba ei ole vaja. Mistõttu võib märke Keskkonnaameti loa vajalikkuse kohta olla eksitav. Kui muudatus on siiski vajalik, palume muudatuse vajalikkust seletuskirjas põhjendada ja eelnõus täpsustada, et Keskkonnaameti luba on vajalik seaduses sätestatud juhtudel.</p>	<p>Märkusega on arvestatud. Loomakatseprojekti loataotluse punktis 4.5 teksti „Looduses vabalt elavad loomad“ taga sulgudes olev märke „Vajalik Keskkonnaameti luba“ on eemaldatud. Selle asemel on lisatud taotluse punkti 5.4. (teave kasutatava loomaliigi kohta) juurde lahtrid andmete kohta, mida on vaja lisada looduses vabalt elava looma loomakatseprojekti kasutamise korral. Antud muudatuse kohaselt on vaja esitada andmed looduskaitseaduse § 58² lõike 1 kohaselt antud Keskkonnaameti loa kohta, kui loomakatseprojekt sisaldab looduses vabalt elava looma jälitamist, surmamist, püüdmist või märgistamist. Lisaks on vaja taotlejal kirjeldada, kuidas looduses vabalt elava looma püüdmine vastab loomakaitseaduse § 6 lõikes 2 sätestatud nõuetele.</p>